

nemoland polen

‘back2earth’

kolonie ramberg - miedzylesie 5
58-512 stara kamienica polen
nemoland@op.pl – www.nemoland.org
www.facebook.com/nemolandpolen

NEMOLAND POLEN

KOLONIE RAMBERG

Ontdek het geheim van Nemo!

Dichtbij het Reuzengebergte ligt Nemoland, het groene geheim van Nemo. Juist in Polen, omdat dit eeuwenlang het "verloren land" van Europa was en het landschap zich laat lezen als een verhaal en wandelaars welkom zijn om dit wonderlijke niemandsland te ontdekken.

Nemoland is een groene oase: als startpunt van wandelingen, verhalencentrum en werkplaats voor ambachten en ecologische producten. Je kunt overnachten op een landgoed van 34 ha. met uitstekende voorzieningen, voor groepen, gezinnen en individuele gasten.

www.nemoland.nl

Nemoland Polen

natuurcoöperatie

Nemoland op de Ramberg is een vrijstaat in het Poolse Reuzengebergte; in dit wonderlijke niemandsland heeft de natuur de regie overgenomen. Nemoland bestaat uit 34ha natuurgebied tussen 3 beken, met moestuinen en boomgaard, dieren, gastenverblijven, theater, bibliotheek, atelier, klimrots, verhalenpaviljoen, vuurplaatsen, luchtkasteel en een welput met thermaal water bij de oeroude lindeboom met wilde bijen; de levensboom van Nemoland.

Nemoland/Wonderland

In het Poolse Reuzengebergte ligt Nemoland, het groene geheim van Nemo. Juist in Polen, omdat dit eeuwenlang het "verloren land" van Europa was en het landschap zich laat lezen als een verhaal, zijn gasten welkom om dit wonderlijke Niemandsland te ontdekken.

Terug naar de aarde

Nemoland Polen en Nemoland Westerpark in Amsterdam vormen samen een natuurcoöperatie om mensen te verbinden met de aarde en te leven met wat de natuur biedt. In Polen is Nemoland bedoeld als alternatief voor mijnbouwplannen en andere ontwikkelingen die natuur, landschap en de lokale gemeenschap bedreigen, door op te komen voor duurzame, ecologische ontwikkeling, samen met dorpsorganisaties. 'Terug naar de aarde' is geen vlucht, maar het terugvinden van de bezieling van het landschap en symbiose met de natuur.

Aanbod:

Struinen: Overal kun je wandelen als een echte ontdekkingsreiziger.

Moestuin en boomgaard: Met je handen in de aarde en daarna het oogsten en het verwerken tot natuurproducten.

Boerderij: Dieren verzorgen, klussen en eten wat de natuur biedt.

Ambachten: In het atelier spinnen/weven/viltten met wol van eigen schapen. Jam maken, brood bakken in de leemoven, kruiden drogen enz.

Bushcraft: Overleven in de natuur. Leer op oeroude manieren vuur maken en eten uit de natuur.

Hutten bouwen: bouw je eigen hut om daar zelf te overnachten.

Landschapsonderhoud: Zeisen, snoeien en voetpaden vrijmaken om het historische landschap te behouden.

Verhalen vertellen: Elke avond verhalen vertellen aan elkaar in het verhalenpaviljoen.

Verhalen

uitbeelden: Film en theaterproducties van lokale mythen en legenden.

Bouwen aan het luchtkasteel: Laat een eigen kunstwerk achter!

Nemoland Polen

Kolonie Ramberg
Miedzylesie 5 - 58-512 Stara Kamienica
0031 6 53604513 - 0048 75-7693605
www.nemoland.org - info@nemoland.org
www.facebook.com/nemolandpolen

Info

Waar

In de Poolse gemeente Stara Kamienica, in het Reuzen/Isergebergte, in het hartje van Europa, op de grens van Polen, Duitsland en Tsjechië, 925 km van Amsterdam, 160 km van Praag, 140 km van Wroclaw en 170 km van Dresden, 20 km van stad en streekcentrum Jelenia Góra. Goed bereikbaar met openbaar vervoer.

Wat

Afgelegen 34 ha natuurgebied met weilanden, beken, heuvels, bossen en overal voetpaden; kleine boerderij met moestuinen, boomgaard en dieren (schapen, kippen en konijnen).

Verblijf

Rond het witte huis (woonhuis): natuurcamping met sanitair, warme douches en wifi, gastenkamers, kleine caravans, blokhut en groepsaccommodatie, 3 compleet ingerichte keukens, beekweide voor grote tenten, café joppe met studio, meditatiekamer en bibliotheek, weef/vilt-atelier, verhalenpaviljoen, theater, vuurplaatsen, leemoven, luchtkasteel.

Voor wie

Nemoland is een low budget activiteit van de natuurcoöperatie Nemo zonder winst oogmerk. Gasten en vrijwilligers dragen op hun eigen manier bij aan het voortbestaan van Nemoland, afhankelijk van ieders talent en enthousiasme. In de vakanties zijn er veel kinderactiviteiten. Gasten en vrijwilligers worden lid van de coöperatie.

Voor studenten en groepen

Nemoland biedt veel mogelijkheden voor praktijk- en afstudeerstages/scripties. Voor groepen organiseert Nemo wandelweken, bouwkampen, workshops en uitwisselingsprojecten. Nemo is een erkend leerbedrijf en heeft een samenwerkingsverband met het Karkonosze College in Jelenia Góra. Nemo heeft veel ervaring met het organiseren van (natuur) activiteiten voor mensen met een beperking en kan ook (verzorgde) arrangementen op maat leveren, met eventueel vervoer en begeleiding.

PROJECTEN

- het vinden van partners en vrijwilligers
- werkvakanties voor jongeren (scouts) en groepen met beperkingen
- uitbreiden van de boerderij, met meer dieren en een grotere moestuin/boomgaard
- ecologisch weidebeheer ism met Poolse partner
- het produceren van ambachtelijke natuurproducten
- workshops bushcraft; leren overleven in de natuur
- maken van een film/theaterproductie over lokale legenden
- schapen scheren en opzetten atelier voor spinnen/weven en viltten
- verder bouwen aan het luchtkasteel
- bouwen van hutten(dorp) en bruggen
- maken van een wandelgids
- interviews met dorpsbewoners, op zoek naar herinneringen, verhalen en mythen
- organiseren van een dorpsfeest

OP AVONTUUR IN NEMOLAND POLEN

Machiel Spruijt

Hut

Afgelopen zomer is hard gewerkt aan een nieuwe hut. Deze hut ligt boven het verhalencentrum uit het zicht van de camping maar dichtbij alle voorzieningen. Het moet een plek worden waar iedereen zich kan terugtrekken. Hier kun je ontsnappen naar de natuur, tot rust komen en genieten van de stilte en de leegte. In ruil voor het overnachten vragen we iets unieks terug. Iets dat van jou is, dat jij hebt gemaakt en bij wijze van offer teruggeeft aan het landschap. Dit kan van alles zijn, misschien wel geïnspireerd op dromen die tijdens de stille donkere nacht bij je komen. Op die manier moet het terrein rondom de hut langzaam een magische plek worden, waar iedereen die er heeft overnacht een stukje van zichzelf heeft achtergelaten. Een droomlandschap bewoond door de geesten van de Ramberg en iedereen die er heeft overnacht en op zijn eigen manier de stilte heeft ervaren.

Deze zomer moet de laatste hand worden gelegd aan de hut. Het frame staat er en het zeil om het waterdicht te maken zit er overheen. Nu moet er een natuurlijk dak overheen en de voor- en achterkant moeten dicht worden gemaakt. Vorig jaar hebben we geprobeerd het dak met hooi te bedekken, dit was geen succes. Daarom denken we er nu aan om het dak met bosjes twijgen en dunne takken dakpansgewijs te bedekken. Dit staat echter nog niet vast en nieuwe ideeën zijn zeer welkom. Verder moet zoals gezegd de achterkant geheel dichtgemaakt worden met balkjes en de voorkant moet een deur krijgen. Als de hut af is moet er aan de directe omgeving gewerkt worden. Zo is het pad er naar toe op dit moment vol met kuilen. Een pad van grind of houtsnippers zou prachtig zijn. Al met al moet het een aantrekkelijke plek worden waar iedereen graag een nachtje wil doorbrengen.

Tochten naar het Barre Land

Bij nacht en ontij, of bij speciale maanstanden zijn er nachtelijke tochten naar het Barre Land. De vorm en bestemming is zo geheim dat er hier niets meer over te zeggen valt.

Verhalen vertellen

In het verhalencentrum vertellen gasten, vrijwilligers en medewerkers elke avond een verhaal. Elke week is er een verhalenprogramma met lokale legenden in combinatie met een spannend wandeling naar de plek van het verhaal.

Nemoland is in een nieuwe fase beland, waarin we ons meer gaan richten op het doel en het eigen karakter van Nemoland. In wezen verandert er niets, we gaan door op de paden waar we nu al bijna 20 jaar in Polen over struinen, maar bewuster en meer gericht op de toekomst. In een droom zag ik een houten stad bovenop onze Ramberg. Een dromenstad waar iedereen onder de bescherming van de natuur kind en ontdekkingsreiziger kan zijn. De grote poort aan de voorkant was ontoegankelijk, maar de muren waren begroeid met hoge planten en natuurlijke rustplaatsen. We wandelen niet door de poort maar klimmen. Nemoland is aan het klimmen, om langzaam de dromenstad te verwezenlijken die in werkelijkheid nooit af zal zijn. Een plaats waar iedereen aan bouwt, zonder sturing van een architect maar strevend naar hetzelfde doel. Een plaats die continu in verandering is, want zonder de mensen die de stad vullen is er slechts leegte en illusie. Het is een wortelnetwerk met een oneindige veelheid aan ingangen en waar mensen hun verkrampde masker verliezen in een natuurlijk labyrint. De onderliggende gezichten komen vrij en de lach is puur en de boosheid ook. We brengen de mensen terug naar de natuur en de natuur terug naar de mensen, maar zonder model of regels. Wat wij bieden is een kader, een kaart waar ieder zijn eigen weg moet vinden. Beleving komt vanuit jezelf en kan slechts van buiten worden aangewakkerd, de rest is helemaal van jou. Nemoland is een natuurbelevingscentrum, ondefinieerbaar omdat het iedereen een eigen invulling geeft.

Ontdekkingstochten

Dat de streek rondom Nemoland een prachtig wandelgebied is weet iedereen die er is geweest. Maar verborgen in de natuur en op onbekende plaatsen liggen resten van de geschiedenis waar de wandelaar vaak onbewust voorbij loopt. Magische waterbronnen, middeleeuwse muren, resten van glashoogovens, kasteelruïnes en een oeroud boerenlandschap. Juist in ons gebied, dat zo rijk is aan sporen van het verleden, zijn deze attracties nog onbekend en onbemind. Deze zomer gaan we door middel van (halve) dagwandelingen deze magische plekken opzoeken en in kaart brengen.

Dit is ook een project voor de langere termijn, waarbij het hele gebied door middel van kaarten, achtergrondinformatie en een website een nieuwe aantrekkingskracht moet krijgen. Niet als toeristische attracties maar als magische plekken die je door te wandelen moet ervaren en je in een andere tijd brengen.

Vilten

Nemoland heeft inmiddels een lange traditie van vilten en andere ambachten. Met een groep hebben we een prachtig kleed gevilt voor het verhalencentrum en veel gasten zijn naar huis gegaan met een eigen werkje. Deze zomer is er opnieuw de mogelijkheid onder begeleiding te vilten. Er is wol aanwezig van de boeren in de omgeving en voor de andere benodigdheden wordt gezorgd. Vilten is een prachtig ambacht waarbij met minimale middelen (eigenlijk alleen wol en je eigen handen) wolproducten zoals lapjes, mutsen, handschoenen, kussens etc. gemaakt kunnen worden. De bekendste toepassing van vilten is waarschijnlijk de yurt/ger van de steppenomaden. Deze tenten waren geheel gemaakt van vilt en konden snel worden afgebroken meegenomen. De hele familie woonde er in en het was daarmee zowel een centrum van de familie als een beweeglijke en centrumloze tent op de uitgestrekte steppe. Er wordt een kleine bijdrage gevraagd in de vorm van een onkostenvergoeding.

Raadselwandelingen

Ook in de directe omgeving van Nemoland is het landschap prachtig en lopen er veel kleine en onbekende paadjes. Deze wandelmogelijkheden hebben we tot nu toe te weinig uitgebuit. We willen een netwerk opzetten van korte ommetjes over onbekende paadjes rondom Nemoland.

Dit moeten spannende wandelingen worden met onderweg iets te ontdekken. Een speurtocht naar geheime plaatsen en tekens. De wandelingen zijn raadsels en als alle rondjes zijn gelopen en de oplossing is gevonden krijgt de avonturier een prijs. Bij elke wandeling staat een zintuig centraal. Het is daarom meer dan het gebruikelijke wandelen. Denk aan een diersporenwandeling, blotevoetenwandeling, een geurenwandeling of juist een geluidenwandeling. Concentreer je helemaal op een zintuig, onderga een perspectiefwisseling en je zal merken dat er een wereld aan zintuigelijke prikkels open gaat die je daarvoor nooit hebt ervaren.

Meehelpen

Er zijn altijd leuke klussen te doen en je hulp is erg elkom; zoals bijv. dammen bouwen in de beek, dieren verzorgen, weilanden en voetpaden vrijmaken, brandhout verzamelen, werken in de moestuin, natuurproducten maken en nog veel meer.

Kunstenaars gezocht

Iedereen die in Nemoland is geweest weet dat de plek iets met je doet. Kampvuur stoken, met je handen bezig zijn, buiten zijn: het brengt een gevoel van avontuurlijkheid naar boven. Iedereen kan hier weer het kind in zichzelf ontdekken. Dit gevoel van 'buiten spelen' willen we nog meer opwekken door het terrein van Nemoland

beter in te richten. Meer mooie plekjes, kunst en tuinen. Hiervoor vragen we de eigen bijdrage van de gasten. Er zijn geen centrale architecten van het terrein, iedereen draagt er iets aan bij. En juist omdat de diversiteit aan eigen inbrengen zo groot is krijgt het een eenheid.

Survival

Rondom Nemoland bestaat er geen wet. Het landschap woekert en de mensen woekeren mee. Wat is er mooier dan het landschap ervaren door er als een oermens een tijdje helemaal in op te gaan? Daarom bieden we begeleide survivals aan. Een dag, een nacht of misschien wel langer de natuur in gaan. Leer technieken om zelf een hut te bouwen, kampvuur te maken met een vuursteen en eten te vinden uit de omgeving.

Nemoland Polen

Miedzylesie 5 (Kolonie Ramberg)
58-512 Stara Kamienica
www.nemoland.org
info@nemoland.org

Programma

- Bushcraft/survival: juli
- Wandelweken: mei, juli/aug
- Kinderactiviteiten: juli/aug
- Meehelpen, werken in de natuur, ambachten: hele jaar

zin in natuur?! kom naar Nemoland Polen beleef de magie van het landschap...

Ramberg

Nemoland ligt op de Ramberg. Hier leefde ooit de legendarische alchemist Ram en bouwden de graven van Schaffgotsch een jachtslot op de plek waar nu de sprookjesachtige witte Ramburg staat, een klein landhuis aan de voet van de Heksenberg of Ramberg. De berg met de imposante rotsformatie is volgens de verhalen betoverd, en is de oorsprong van de (oorspronkelijk Keltische) Růbezah!-legenden. Op en rond de Ramberg is vanaf de 10e eeuw de glasindustrie ontstaan, eerst door de alchemisten en later door de Walen uit Venetië die hier hun glashoogovens bouwden. Dit werd de bakermat van de beroemde Silezische en Boheemse glasindustrie. Later werd op de berg kobalt gedolven, de giftige grondstof voor de kleur blauw, waar het woord kobold vandaan komt. In de Duitse tijd werd een groot deel gebruikt voor bosbouw, maar Nemo bezit nog een oorspronkelijk bos; het 'oerbos'.

Niemandsland

Al vanaf de prehistorische tijd is dit gebied een niemandsland in het hart van Europa: tussen Kelten, Slaven en Germanen; tussen Romeinen en barbaren; tussen Polen, Pruisen en Oostenrijk en nu tussen Polen, Tsjechië en Duitsland. Een heidense enclave tussen lutherse protestanten, pausgezinde katholieken en slavische orthodoxen resp. communisten. En sinds 1946 een verloren land zonder identiteit door de verdreven Duitsers en de Poolse vluchtelingen, waardoor de meeste monumenten in ruïnes veranderden. Maar ook al eeuwenlang een kolonie en vluchtplaats voor (levens)kunstenaars en vluchtelingen. Door de nabijheid van de bergen en ondergrondse grotten/rivieren heerst er een bijzonder microklimaat en de vruchtbare leem zorgt voor een weelderige vegetatie in het sterk verruigde gebied. Ook geologisch is het een tussengebied en overgangszone, waar de meeste waardevolle mineralen van Europa aan de oppervlakte liggen. Vandaar de grote belangstelling van mijnbouwbedrijven. Ooit stond dit gebied aan de voet van het Reuzen/Isergebergte bekend als het 'Toscane van Midden Europa' met de hoogste concentratie kastelen en paleizen van Europa. Nu is het een verwaarloosd en vergeten gebied waar de verloren tijd woekert; ongehinderd achteruit en vooruit lopend, zodat natuur en landschap veel meer dimensies hebben dan de Nederlandse geordende (museum)landschappen. Dit vergeten land is een extraterritoriaal gebied, een resttijd waarin opposities en ideologieën spontaan versmelten, de natuur de regie heeft en natuurgeesten (Aga, Růbezah!, weisse Frau) uit het verleden spontaan verschijnen. Alsof de alchemist Ram er nog steeds woont en de natuurelementen mengt voor zijn 'grote werk', het magnum opus van de hermetische Egyptische alchemie...

Graven naar geheimen

Terwijl ook in dit gebied de EU-subsidies en het grote geld van beleggers en (mijnbouw) ondernemers zichtbaar het landschap veranderen en aantasten, heeft Nemo net op tijd een landgoed van 34 ha gekocht in een beschermd vogel- en natuurgebied. Hier wil Nemo als een alternatief 'mijnbouwbedrijf' de geheimen van het eeuwenoude 'niemandsland' ontginnen; en daarmee ook het uiterst waardevolle landschap beschermen tegen de recente bedreigingen van de industriële mijnbouwbedrijven die in Mala Kamienica leuciet willen delven en in Kopaniec uranium. Nemoland ligt precies midden in dit bedreigde gebied en daarom zijn alle projecten van Nemo bedoeld als ecologisch alternatief voor de verwoestende mijnbouwplannen. Terwijl dankzij de EU overal het landschap gerationaliseerd en geëxploiteerd wordt, is Nemoland (nog) een niemandsland waar de natuur en de mythen woekeren, en wandelaars als nieuwe nomaden de vrije ruimte krijgen.

TE KOOP:

NATUURPRODUCTEN NEMOLAND POLEN

Frambozenjam

Ambachtelijke biologische jam uit de moestuin van Nemoland van herfstframbozen (Polana, een Pools ras met tamelijk grote vruchten van prima kwaliteit). Frambozen zijn niet alleen erg lekker, maar ook supergezond door geneeskrachtige stoffen, veel vitaminen en antioxidanten (wel 10x meer dan bijvoorbeeld tomaten, kiwi's en broccoli).

Pruimen powidla

Ambachtelijke biologische pruimenmoes. Powidla is een typisch Pools gerecht van kwetsen (kleine blauwe pruimen) uit de boomgaard van Nemoland die eind augustus rijp zijn. De pruimen worden dagenlang op een houtoven gekookt zonder suiker, gelei of conserveermiddelen zodat een heerlijke pure pruimenmoes ontstaat. 500 gram pruimen is nodig voor 100 gram powidla.

Boekweit

Ongeroosterde biologische boekweit van de Izerska Coöperatie uit het Poolse Reuzengebergte. Boekweit is geen graan, maar de (glutenvrije) vrucht van een kruidachtige plant die het beste groeit op arme grond zonder mest. Tot de komst van de aardappel was boekweit eeuwenlang het belangrijkste volksvoedsel.

AANBOD NEMOLAND POLEN VOOR VRIJWILLIGERS EN STAGIAIRES

Project

Nemoland ligt aan de voet van het Iser- en Reuzengebergte in Zuid-West Polen, dichtbij de Duitse en Tsjechische grens. Het eeuwenoude landschap bestaat uit veel kleine akkers, grasweiden, kleine boomgaarden, beken, verruigde percelen en bossen. De vele voetpaden, houtwallen en stenen muren zijn de sporen van een waardevol historisch en natuurlijk cultuurlandschap. De vanouds agrarische streek wordt getroffen door verwaarlozing, werkloosheid en verbossing omdat de boeren het niet redden en bedreigd door twee grote open mijnbouwprojecten die het waardevolle landschap dreigen te verwoesten. Samen met Poolse en Nederlandse participanten en vrijwilligers ontwikkelt de Pools-Nederlandse stichting Nemo alternatieven voor duurzame ontwikkeling door een combinatie van ecologische/agrarische bedrijvigheid, eco/agro/dorpstoerisme, het fabriceren van streekeigen producten en projecten gericht op uitwisseling, educatie en het behoud van het cultureel erfgoed.

De projecten van Nemo zijn uitdrukkelijk niet gericht op hulpverlening, maar op het versterken van potenties en talenten, zowel bij de Poolse als de Nederlandse partners en participanten.

Nemoland is het centrum van al deze activiteiten, met een 34 ha. grote boerderij die ingericht is als bezoekerscentrum, gastenverblijf en cultureel/educatief centrum. De Poolse partners zijn Jozef Zaprucki (die alle weilanden ecologisch beheert, met o.a. schapen en graasrunderen) en Ryszard/Ola Zych met ambachtelijke activiteiten. Meer informatie over Stara Kamienica en de projecten van Nemo staat op:

<http://nemo.pz.nl/polenprojectinfo.html>

Verblijf

Je verblijft in de groepsruimte met een centrale keuken. Je kunt ook kamperen en er zijn enkele stacaravans beschikbaar. Er zijn warme douches en alle voorzieningen om te koken/eten. Er is beperkt warm water (ivm boilers en bronwater) en het afval wordt gescheiden. We gaan spaarzaam om met energie/milieu en gebruiken wat de omgeving biedt (dorpwinkel ipv supermarkt in de stad). Buiten is een kampvuurplek. Iedereen helpt mee met koken, afwassen, opruimen en schoonmaken. Binnen en op ontmoetingsplaatsen wordt niet gerookt. Buiten geen versterkte muziek. Er is internet.

Introductieprogramma

Nieuwe gasten en vrijwilligers krijgen een introductieprogramma met een inleiding over de filosofie en projecten van Nemoland, de Pools/Duitse geschiedenis van het gebied, de Poolse (dorps)cultuur, een begeleide kennismakingswandeling, films en excursies.

Werkzaamheden

Bij het aanbieden van werkzaamheden gaan we in eerste instantie uit van de talenten en capaciteiten van de participanten en vrijwilligers. Dat betekent dat er volop ruimte is voor het ontwikkelen en uitvoeren van eigen ideeën binnen de doelstelling van Nemoland. Na het afronden van de basisvoorzieningen zet Nemo dit jaar een aantal nieuwe projecten op.

Werkzaamheden waar we hulp bij zoeken, zijn:

- Klussen en boerderijtaken, afhankelijk van het seizoen en de omstandigheden; zoals hooien, dierverzorging, brandhoutvoorraad aanleggen, moestuin bijhouden, verruigde weilanden schoonmaken, ambachtelijke productie van streekproducten, verwerken van natuurproducten
- Het inventariseren en (vrij)maken van voetpaden.
- Ontwikkelen van voorzieningen voor het verhalenproject gebaseerd op lokale legenden
- Ontwikkelen en aanbieden van uitwisselingsprogramma's en projecten voor lokale dorpscentra, Poolse culturele organisaties en scholen
- Het organiseren van een dorpsfeest en muziek/theater/filmproducties
- Opzetten en inrichten van het atelier (met o.a. weefgetouwen) en het theater.
- Afbouwen van de 2 hutten, het bouwen van een zendo (meditatiehut op de heuvel) en het bouwen van een zweethut bij de beek.
- Het bouwen van ecologische voorzieningen en het ontwikkelen van Nemoland als 'earthship'
- Ontwikkelen van voorzieningen voor kinderen gericht op creatieve natuuractiviteiten
- Je eigen ideeën...!

Vrije tijd

Je kunt vanuit Nemoland prachtige wandelingen, fietstochten en bergtochten maken. Nemoland ligt in het onbekende berggebied van zuid-west Polen (ooit bekend als het Toscane van Midden-Europa) met een schat aan oude dorpen, kuuroorden, monumenten, natuurparken en oude steden (zoals Jelenia Góra) omringd door de bergketens van het Reuzengebergte en Isergebergte. Nemoland ligt volledig afgelegen tussen de heuvels en bossen, en toch maar 15 min. lopen van het dichtstbijzijnde dorp en goed bereikbaar met openbaar vervoer. Via openbaar vervoer kun je excursies maken naar Wrocław, Praag, KZ-kamp Gross Rosen, Legnica enz.

Vergoedingen

Nemoland heeft geen inkomsten om de kosten voor vrijwilligers en stagiaires te vergoeden, daarom betalen de vrijwilligers en stagiaires hun eigen onkosten voor de reis, de overnachtingen en maaltijden, gebaseerd op de kostprijs. Vraag Nemo voor een offerte.
